ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 31 (631) | Субота, 22 лістапада 1986 годаў | Газета заснавана ў верасні 1969 года. | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

КАРЫФЕЙ НАВУКІ

Нязгаснай зоркай гарыць на небасхіле айчыннай навукі і культуры імя Ламаносава. Выдатны вучоны-энцыклапедыст, нястомны асветнік і гарачы патрыёт сваёй краіны, ён надаў развіццю нашай Радзімы дынамізм, стаў для нас сімвалам сувязі навукі і практыкі, чалавекам, які ўвасобіў у сабе магутную сілу народа.

275-годдзю з дня нараджэння карыфея рускай і сусветнай навукі было прысвечана ўрачыстае пасяджэнне, якое адбылося 19 лістапада ў Маскве, у Вялікім тэатры Саюза ССР.

Урачысты сход адкрыў прэзідэнт Акадэміі навук СССР акадэмік Г. І. Марчук. Шматгранная дзейнасць заснавальніка айчыннай навукі, сказаў ён, была самым цесным чынам звязана з жыццёвымі патрэбнасцямі рускай дзяржавы. М. В. Ламаносаў нястомна змагаўся за выхад айчыннай навукі на перадавыя пазіцыі — у грамадазнаўчых навуках і тэхніцы, гісторыі і філасофіі, літаратуразнаўстве і навуках аб Зямлі.

На працягу многіх гадоў жыццё і навуковая творчасць Ламаносава былі непадзельна звязаны з Акадэміяй навук.

З дакладам «М. В. Ламаносаў — заснавальнік айчыннай навукі» выступіў віцэ-прэзідэнт АН СССР акадэмік К. В. Фралоў. Ён падрабязна спыніўся на гадах вучобы Ламаносава, адзначыўшы, што незвычайныя здольнасці і працавітасць далі магчымасць дапытліваму юнаку хутка рухацца наперад у вывучэнні навук.

Першы сакратар Архангельскага абкома КПСС П. М. Целяпнёў з вялікім задавальненнем паведаміў аб тым, што не зарастае народная сцежка на радзіму нашага выдатнага земляка. Вядомыя прадстаўнікі савецкай навукі лічаць гонарам прыехаць у Архангельск на штогадовыя ламаносаўскія чытанні, зрабіць справаздачу аб сваіх працах перад землякамі вялікага вучонага. Няхай жа ўмацоўваюцца і далей ламаносаўскія традыцыі нашай навукі — традыцыі смелай наватарскай думкі, нястомнай творчасці і вернасці народу.

Аб М. В. Ламаносаве — стваральніку рускай літаратурнай мовы і рускай паэзіі — гаварыў сакратар праўлення Саюза пісьменнікаў СССР А. А. Міхайлаў.

У заключэнне ўдзельнікам урачыстага пасяджэння была паказана опера М. Мусаргскага «Барыс Гадуноў».

(ТАСС).

САСТАЎ ПРАФКОМА СТУДЭНТАЎ

Н. АГЕЕВА — студэнтка 3-га курса матэматычнага факультэта.
Я. БЕЛАШ — студэнт 3-га курса эканамічнага факультэта.
І. БІДНЮК — студэнт 3-га курса факультэта фізвыхавання.
В. ВЕЛІКАБОРАЦ — студэнт 2-га курса факультэта фізвыхавання.
А .ГУРЫК — студэнт 2-га курса фізічнага факультэта.
В. ДАШКЕВІЧ — студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
І. ДЗІДКОЎСКІ — студэнт 3-га курса біялагічнага факультэта.
М. ДЗМІТРУК — студэнтка 1-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
Л .ЖУК — студэнтка 2-га курса матэматычнага факультэта.
А. ЗАКРУЖНАЯ — студэнтка 1-га курса біялагічнага факультэта.
М. ЗІНОВЕНКА — студэнт 3-га курса геалагічнага факультэта.
І. ІСАЕНКА — студэнт 1-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
С. КАЧАЛОЎСКАЯ — студэнтка 2-га курса эканамічнага факультэта.
С. КЛЕКЕЛЬ — студэнтка 1-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
М. КЛЯЦКО — студэнт 2-га курса эканамічнага факультэта.
Н. КОЛТЫШАВА — старшыня прафкома.
В. КАСЦЮЧЭНКА — студэнт 3-га курса геалагічнага факультэта.
А. КРУПСКАЯ — студэнтка 3-га курса матэматычнага факультэта.
Т. ЛІСТАПАД — студэнтка 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
А. ЛАПАЦЕНКА — студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
У. МАЛЧАНАЎ — студэнт 2-га курса фізічнага факультэта.
П. ПЯТРОЎСКІ — студэнт 3-га курса эканамічнага факультэта.
В. РАБІКАВА — студэнтка 1-га курса эканамічнага факультэта.
В .СЕНІНА — намеснік старшыні прафкома.
Г. СТАРАВОЙТАВА — студэнтка 3-га курса матэматычнага факультэта.
Н. СТРЫЖНЕВА — студэнтка 2-га курса фізічнага факультэта.
В. СЫЧОВА — студэнтка 2-га эканамічнага факультэта.
В. ТРУШКО — студэнт 1-га курса факультэта фізвыхавання.
А. ХАРОШЧА — студэнтка 1-га курса фізічнага факультэта.
А .ШЭВЕЛЕВА — студэнтка 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.
С. ЮДЗЯНКОЎ — студэнт 2-га курса гісторыка-філалагічнага факукьтэта.

УДАСТОЕНЫ ОРДЭНА ДРУЖБЫ НАРОДАЎ

ФОРМУЛА ЖЫЦЦЯ

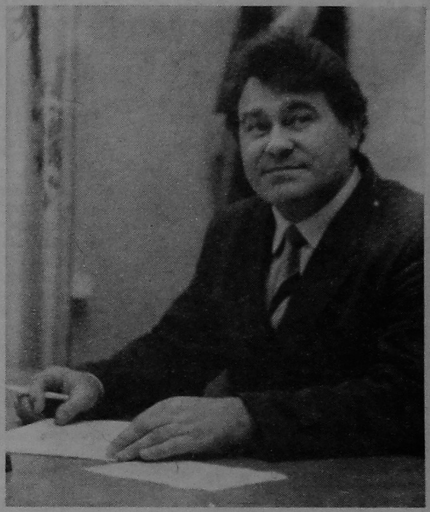

З'яднанасць калектыву, яго працаздольнасць у значнай ступені залежаць ад кожнага работніка, але ў найбольшай ступені — ад кіраўніка. Гэта асабліва востра адчуваецца там, дзе такой маналітнасці няма. Што датычыць матэматычнага факультэта, то ён уяўляе сабой сапраўды працалюбівы калектыў. У гэтым вялікая заслуга яго дэкана дацэнта У. Ф. Філіпцова.

У Гомельскім дзяржаўным універсітэце Уладзімір Фёдаравіч працуе з першага года яго ўтварэння. У той час на матэматычным факультэце было толькі чатыры кафедры. На адну з іх — матэматычнага аналізу — на пасаду асістэнта быў выбраны У. Ф. Філіпцоў. За кароткі час ён зарэкамендаваў сябе з найлепшага боку як педагог і актывіст. На кожных занятках імкнецца даць максімум ведаў студэнтам. І не проста даць, а прыпаднесці іх так, каб укласці у свядомасць кожнага будучага спецыяліста.

Уладзімір Фёдаравіч валодае нейкім асаблівым падыходам да студэнцкай моладзі. Ён строгі і дабрадушны, сур'ёзны і жартаўлівы. Але ні ў адным выпадку не пераступіць мяжу дазволенага, не адступіцца ад педагагічнага такту. Яму ўласціва непрыкметная, але вельмі прыцягальная сіла. Без боязі да яго звяртаюцца па любому пытанню. І студэнты, і выкладчыкі ведаюць: Уладзімір Фёдаравіч пры неабходнасці падтрымае, па шчыраму дасць добрую параду. А калі чалавек у чымсьці адступіўся, дык ні ў якім разе не пойдзе на кампраміс, праявіць свой характар, да вінаватага аднясецца з поўнай мерай патрабавальнасці.

Дэканам факультэта У. Ф. Філіпцоў працуе адзінаццаць гадоў. За гэты час яму давodзілася вырашаць самыя разнастайныя пытанні. Адной з важнейшых была праблема кадраў. Было вырашана адмовіцца ад запрашэння на факультэт іншагародніх спецыялістаў. Вырашылі рыхтаваць іх праз аспірантуру з ліку лепшых выпускнікоў матфака. Цяпер на кафедрах працуе 17 сваіх выхаванцаў. Многія з іх сталі кандыдатамі фізіка-матэматычных навук.

Уменне працаваць з людзьмі прыйшло да Уладзіміра Фёдаравіча не адразу, набывалася з гадамі. І калі быў радавым настаўнікам, і калі працаваў дырэктарам сельскай школы. Ніколі не спыняйся на дасягнутым — гэта стала жыццёвым правілам Уладзіміра Фёдаравіча. І ён увесь час імкнецца да ўдасканальвання. У маладыя гады завочна закончыў Белдзяржуніверсітэт, затым стацыянарна — аспірантуру. Ужо працуючы ў нашым універсітэце, паспяхова абараніў кандыдацкую дысертацыю.

Цяпер У. Ф. Філіпцоў мае вялікі жыццёвы і педагагічны вопыт, які ненавязліва перадае іншым. Гэта адна з рыс, за якую нельга не любіць і не паважаць чалавека. Студэнты факультэта з задавальненнем пішуць пад кіраўніцтвам Уладзіміра Фёдаравіча курсавыя і дыпломныя работы, праводзяць навуковыя даследаванні. Вынік — высокія ацэнкі ў залікоўках і на рэспубліканскіх аглядах-конкурсах студэнцкіх навуковых прац.

Ва Уладзіміра Фёдаравіча, як і ў кожнага дэкана, штодзень шмат клопатаў. Нягледзячы на гэта, ён знаходзіць час і для добрасумленнага выканання грамадскіх абавязкаў, якіх у яго таксама нямала.

Калектыў нашага факультэта з вялікім задавальненнем сустрэў вестку аб узнагароджанні У. Ф. Філіпцова ордэнам Дружбы народаў, успрыняў яе як узнагароду ўсяму калектыву ў цэлым. На чале з Уладзімірам Фёдаравічам мы гатовы весці вялікую работу ў справе перабудовы вышэйшай школы.

У. МІРОНЕНКА,
загадчык кафедры дыфураўненняў,
дацэнт.
Фота Л. Акінчыц.

«ІМПУЛЬС» — ПЕРАМОЖЦА АБЛАСНОГА АГЛЯДУ

Калегія камітэта аблаграпрома, Прэзідыум абпсаўпрофа і бюро абкома ЛКСМБ разгледзелі вынікі абласнога агляду студэнцкіх атрадаў, якія працавалі сёлета на ўборцы бульбы, ільну, садавіны і гародніны.

Па групе вышэйшых навучальных установ першынство прысуджана атраду «Імпульс» (камандзір У. М. Карака, камісар І. А. Меланіч) фізічнага факультэта нашага універсітэта, які працаваў у калгасе імя XX партз'езда Жыткавіцкага раёна. Атрадам убрана 580 тон бульбы. Сярэднедзённая заработная плата кожнага члена атрада склала 7,39 руб., выкананне нормы выпрацоўкі—190,56%.

Атрад «Імпульс» узнагароджаны Ганаровай граматай абкома камсамола з выдачай грашовай прэміі 1500 рублёў.

Горача віншуем пераможцаў абласнога агляду з выдатнай працоўнай перамогай!

ДЗЕЛАВАЯ СУСТРЭЧА

Гэтымі днямі наш універсітэт наведаў намеснік Старшыні Савета Міністраў Беларускай ССР У. І. Крыцкі.

Адбылася сустрэча ў рэктарацe. Рэктар акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць расказаў пра вядучую вышэйшую навучальную ўстанову Беларускага Палесся, перспектывах яе развіцця. Асаблівая ўвага была звернута на далейшую актывізацыю навуковых даследаванняў, звязаных з сацыяльна-эканамічнымі планамі г. Гомеля, вобласці, рэспублікі. У ходзе сустрэчы гаворка ішла таксама аб тым, што ўжо зроблена ў ГДУ і што намячаецца ажыццявіць у адпаведнасці з вызначанымі партыяй асноўнымі напрамкамі перабудовы вышэйшай школы.

У. І. Крыцкі азнаёміўся з некаторымі факультэтамі і навукова-даследчымі лабараторыямі нашага універсітэта.

(Наш кар.)

Да Дня вызвалення Гомеля ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў

НАША ДАНІНА ПАВАГІ

26-га лістапада ў жыцці гамяльчан і жыхароў усёй Гомельшчыны — дата асаблівая. 43 гады таму назад над Гомелем запалымнеў чырвоны сцяг, апавясціўшы аб доўгачаканым вызваленні горада над Сожам — абласнога цэнтра і буйнага чыгуначнага вузла — ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

827 сутак наш горад знаходзіўся пад акупацыяй. То былі неверагодна цяжкія, жудасныя дні і ночы. Ад «новага парадку», уведзенага гітлераўскімі акупантамі, засталіся незлічоныя страты, балючыя ўспаміны. Але нішто не змагло скарыць мужны савецкі народ. Ён выстаяў, вёў гераічную барацьбу за сваё вызваленне і перамогу.

Гітлераўскія фашысты пакінулі наш горад у суцэльных руінах і папялішчах. Спатрэбіліся велізарныя намаганні, каб адбудаваць яго, узвесці новыя вуліцы і мікрараёны, зрабіць яшчэ больш добраўпарадкаваным і прыгожым. Такое магчыма толькі ў нашай краіне, дзе дружба народаў, узаемадапамога — магутная, невычэрпная сіла.

Усё менш і менш сярод нас застаецца тых, хто ў суровым 1941 годзе вёў гераічную абарону Гомеля ад шалёнага націску ворагаў, а ў 1943 — вызваляў яго. Аднак у нас ніхто не забыты, нішто не забыта. Подзвіг былых франтавікоў, народных мсціўцаў назаўжды застаецца ў памяці жывых. Імёны самых вядомых змагароў за сённяшні мірны шчаслівы дзень носяць вуліцы, піянерскія дружыны, караблі і цеплаходы...

Стала добрай традыцыяй кожную гадавіну з дня вызвалення Гомеля і вобласці адзначаць як усенароднае свята. Самымі жаданымі гасцямі ў калектывах становяцца цяпер былыя воіны, партызаны, падпольшчыкі, чыя баявая біяграфія звязана з абаронай і вызваленнем Гомельшчыны, Савецкай Беларусі, з Вялікай Айчыннай вайной. Ёсць такія людзі і ў нашым універсітэце. Іх фотаздымкі — на Дошцы ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны ГДУ. Непасрэдны ўдзел у вызваленні Гомельшчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў прымалі дэкан эканамічнага факультэта прафесар У. Д. Арэшчанка, памочнік прарэктара па адміністрацыйна - гаспадарчай рабоце М. П. Шкарбун, супрацоўнікі ГДУ С. Ц. Еўдачкоў, М. Я. Карабанаў, пенсіянер А. А. Васкакаў і некаторыя іншыя таварышы. Як і ў папярэднія гады яны прыйдуць у студэнцкія групы на ўрокі мужнасці, каб расказаць сённяшняй моладзі аб былых баях і паходах, падзяліцца ўспамінамі аб гераічных учынках таварышаў па зброі і сваім словам яшчэ больш загартаваць у маладых сэрцах пачуццё патрыятызму і інтэрнацыяналізму, непахіснай адданасці любімай Радзіме, велічнай справе партыі, народа.

26-га лістапада ў студэнцкім парку ля брацкай магілы зноў адбудзецца мітынг па ўшанаванню памяці загінуўшых. Студэнты і школьнікі ўскладуць да падножжа помніка вянкі і кветкі. У гэтым — даніна нашай глыбокай павагі і ўдзячнасці да тых, хто аддаў сваё жыццё ў імя мірнага неба над нашай галавой. **Б. ВАЛОДЗІН.**

У рэктарацэ

МАЦАВАЦЬ ДЫСЦЫПЛІНУ

Загадам па універсітэту была створана камісія з прадстаўнікоў адміністрацыі, прафкома і галаўной групы народнага кантролю, якая правяла праверку захавання працоўнай дысцыпліны на факультэтах, у лабараторыях навукова-даследчага сектара і іншых структурных падраздзяленняў ГДУ. У ходзе яе былі выяўлены факты спазнення многіх супрацоўнікаў на работу. Так, напрыклад, 14 лістапада своечасова не з'явіліся на свае рабочыя месцы ст. н. с. А. І. Разанцаў, старшы тэхнік Э. В. Елісеева, ст. інжынер Т. П. Рамана, мл. н. с. А. І. Парукаў з лабараторыі «Сінтэз», тэхнікі З. Р. Баранава, В. В. Майстрава з галіновай навукова-даследчай лабараторыі, С. М. Какашынскі — інжынер лабараторыі «Фатоніка», лабарант гаспдагаворнай тэмы І. В. Куркаева, многія іншыя супрацоўнікі. Некаторыя з іх, у прыватнасці, А. І. Разанцаў, З. Р. Баранава, В. В. Майстрава, 13 лістапада пакінулі работу раней устаноўленага часу.

Выяўлены спазненні на заняткі некаторых выкладчыкаў. Дапускаюцца парушэнні працоўнай дысцыпліны асобнымі лабарантамі кафедр. Мелі месца непаладкі ў арганізацыі вучэбнага працэсу. Асабліва гэта датычыцца эканамічнага і фізічнага факультэтаў, кафедр замежных моў.

Матэрыялы праверкі сталі прадметам сур'ёзнага абмеркавання ў мінулы панядзелак на пасяджэнні рэктарата.

У прынятай пастанове звернута ўвага дэканаў факультэтаў на неабходнасць строгага захавання выкладчыкамі, супрацоўнікамі і студэнтамі працоўнай і вучэбнай дысцыпліны. Затрабавана пастаянна выносіць на абмеркаванне працоўных калектываў кафедр, лабараторый, саветаў факультэтаў і іншых структурных падраздзяленняў пытанні стану працоўнай і вучэбнай дысцыпліны.

Рэктарат абавязаў да 1-га снежня 1986 г. вывучыць са ўсімі катэгорыямі супрацоўнікаў і студэнтамі новыя правілы ўнутранага распарадку універсітэта і строга захоўваць іх.

Да асоб, якія парушаць дысцыпліну, будуць прымацца адпаведныя меры адміністрацыйнага ўздзеяння.

У ПАРТКОМЕ

ПАРТГРУПАМ—АКТЫЎНАСЦЬ

На гэтым тыдні ў сераду адбылося чарговае пасяджэнне партыйнага камітэта універсітэта. На парадку дня асноўным было пытанне «Аб рабоце партыйных груп эканамічнага факультэта па павышэнню авангарднай ролі камуністаў». Са справаздачай выступіла сакратар партбюро эканомфака Т. В. Карпей.

Ад камісіі, якая рыхтавала пытанне для абмеркавання на пасяджэнні парткома, выступіў член партыйнага камітэта І. Ф. Харламаў.

Сваімі думкамі па актывізацыі работы партгруп, павышэнню авангарднай ролі камуністаў у сувязі з перабудовай вышэйшай школы падзяліліся партгрупоргі эканомфака М. І. Прахарэнка, А. І. Максімовіч, члены парткома. Выступаўшыя ўказвалі як на станоўчае ў дзейнасці партгруп, так і на меўшыя месца недахопы, меры па ўхіленню якіх прадугледжаны ў прынятай пастанове.

Партком зацвердзіў дэканам факультэта грамадскіх прафесій асістэнта кафедры палітэканоміі С. У. Клугіна.

Рэпліка

НЕ ЗНАЙСЦІ КАНЦОЎ

У адпаведнасці з дагаворам, заключаным з навукова-вытворчым аб'яднаннем «Цэнтрпраграмсістэм» (г. Калінін), у маі бягучага года універсітэту павінна была паступіць дакументацыя, неабходная для нашай кафедры. Дасланая пасылка атрымана праз экспедытара І. П. Лякова. Па яго словах, пасылка здадзена на склад матэрыяльных каштоўнасцей. Гэта пацвердзіла і кладаўшчыца. Аднак далейшы лёс дасланай дакументацыі невядомы. Як сцвярджаюць на складзе, яе хтосьці атрымаў. А хто — адказаць не могуць. Зразумела толькі адно: акрамя нашай кафедры яна больш нікому не патрэбна.

І яшчэ. Не можа не здзіўляць такая акалічнасць: на складзе не ведаюць, каму, калі і што выдавалі. У выніку 630 рублёў, аплачаных НДС на неабходную дакументацыю, аказаліся выкінутымі на вецер.

В. КУЧМІН,
дацэнт кафедры АМАЭІ.

Студэнцкія канферэнцыі

ПА АКТУАЛЬНЫХ ПРАБЛЕМАХ

Цяпер наша краіна ажыццяўляе рашэнні XXVII з'езда КПСС. Савецкія людзі працуюць над праблемамі, звязанымі з інтэнсіфікацыяй, павышэннем эфектыўнасці вытворчасці. Уключаецца ў рашэнне пастаўленых партыяй грандыёзных задач і студэнцкая моладзь. Яна актыўна ўдзельнічае ў гаспадарча-дагаворнай рабоце кафедр.

Нядаўна на эканамічным факультэце адбылася студэнцкая навуковая канферэнцыя, з дакладамі на якой выступілі студэнты, якія займаюцца НДР. У канферэнцыі прынялі ўдзел таксама госці з Кіеўскага інстытута народнай гаспадаркі і Іванаўскага дзяржаўнага універсітэта. Яны выступілі з дакладамі, якія выклікалі вялікую цікавасць усіх удзельнікаў канферэнцыі. Эканамічны факультэт прадставілялі студэнткі Т. Балабаева, Л. Крывалап, Л. Аляксеенка, Н. Лугавая, Ж. Новак. Дзяўчаты ўдзельнічаюць у выкананні гаспдагаворных тэм, якія вядуцца на кафедрах аналізу гаспадарчай дзейнасці, эканомікі працы, галіновых эканомік. Іх даклады былі прысвечаны праблемам самаакупаемасці і самафінансіравання, развіццю паслуг па падрыхтоўцы матэрыялаў да вытворчага спажывання, занятасці насельніцтва ў сельскай гаспадарцы.

Вялікі ўклад у арганізацыю канферэнцыі ўнесла член камітэта камсамола універсітэта, адказная за навукова-даследчую работу студэнтаў Святлана Рабянок. Вось што яна сказала пасля заканчэння канферэнцыі:

— Добра аказаліся падрыхтаванымі студэнты эканомфака. Праблемы, пастаўленыя ў іх навуковых дакладах, зацікавілі слухачоў. Асабліва хочацца адзначыць даклад студэнткі з г. Іванава Вольгі Прывезенцавай на тэму «Праблема працоўных рэсурсаў у сельскай мясцовасці». Калі яна выступіла з ім, узнікла шмат спрэчак і пытанняў. Цікавымі былі таксама выступленні Аляксандра Чувардзінскага з Кіева і Аксаны Мінай з Іванава. З дакладчыкаў-студэнтаў нашага факультэта варта адзначыць пяцікурсніцу Ж. Новак, у дакладзе якой узнімаліся праблемы самафінансіравання і самаакупаемасці вытворчага аб'яднання «Гомсельмаш».

Усім удзельнікам канферэнцыі былі ўручаны граматы і падарункі. Узнагароджаны таксама актывісты навукова - даследчай работы па выніках бягучага навучальнага года.

Для гасцей была арганізавана экскурсія па г. Гомелю. Ім спадабаўся горад над Сожам.

А. БАЛОГА,
старшыня прэс-цэнтра эканамічнага факультэта, студэнтка 3-га курса.

Мастацкая самадзейнасць

ПАПАЎНЕННЮ РАДЫ!

Шмат традыцый у нашым універсітэце і, бадай, самая цікавая і вясёлая з іх, — конкурс «Ану, першакурснік!» Яго заўсёды чакаюць з нецярпеннем старшакурснікі, каб пазнаёміцца з новымі талентамі. А першакурснікі вельмі хвалююцца, з асаблівай старраннасцю рыхтуюцца да яго.

Агульнаўніверсітэцкі конкурс «Ану, першакурснік!» — састаўная частка II Усесаюзнага фестывалю народнай творчасці, прысвечанага 70-годдзю Вялікага Кастрычніка. Ён садзейнічае павышэнню ідэйна-мастацкага ўзроўню рэпертуару, шырокаму прыцягненню мас да заняткаў мастацкай самадзейнасцю.

Напярэдадні свята Вялікага Кастрычніка ў актавай зале ГДУ першакурснікі ўсіх факультэтаў дэманстравалі сваё майстэрства. А перад гэтым прайшлі факультэцкія конкурсы, пасля якіх звярнулі на сябе ўвагу А. Крэс, Г. Галіева, У. Толсцікаў з эканамічнага факультэта, першакурснікі гістфіла А. Кананенка, Т. Бубнова, А. Казлоў, будучыя матэматыкі В. Бакаж, Т. Ленгерджыйская, студэнты фізічнага факультэта А. Іванейчык і А. Пархоменка.

Актавая зала была перапоўнена на працягу ўсяго конкурсу. Журы ацаніла выступленні факультэтаў наступным чынам: першае і другое месцы падзялілі студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта і факультэта фізвыхавання. Праграма апошняга парадавала гледачоў сваёй цэльнасцю і дынамізмам, добрым выканаўчым майстэрствам. Спадзяемся, што гэта перамога з'явіцца добрай падмогай у справе развіцця мастацкай самадзейнасці факультэта і адраджэннем тых традыцый, якімі раней ганарыліся будучыя спецыялісты фізічнага выхавання. Трэцяе месца журы аддало біяфаку.

Вялікая колькасць удзельнікаў адзначана граматамі і каштоўнымі прызамі студэнцкага клуба «Маладосць», прафкома студэнтаў і камітэта камсамола ГДУ. Лаўрэатамі конкурсу сталі Таццяна Вуеўская (біяфак), студэнты з Сірыі Бдзіра Нідаль, Малаві — Петэр Марама, група студэнтаў з Кампучыі, Таццяна Бубнова (гістфіл), Ірына Шынкарова, Анжэла Новікава (матфак), Андрэй Іванейчык, Мая Пракапенка (фізічны факультэт), Святлана Жураўлёва (факультэт фізвыхавання), Ірына Піліпенка і Гульнара Галіева (эканомфак). Лепшымі прызнаны харавыя калектывы гістфіла і фізічнага факультэта, танцавальныя — з біяфака і факультэта фізвыхавання, а таксама група першакурснікаў гісторыка-філалагічнага факультэта за выкананне музычнага жарта-пародыі.

Закончыўся конкурс, які выявіў шмат студэнцкіх талентаў. І мы рады добраму папаўненню калектываў мастацкай самадзейнасці універсітэта.

М. ШЫРЫНКІНА,
мастацкі кіраўнік студэнцкага клуба «Маладосць».

НА ЗДЫМКУ: выступае лаўрэат конкурсу «Ану, першакурснік!» першакурсніца эканомфака Ірына Піліпенка.

Фота П. Страіцелева.

З X агульнауніверсітэцкай справаздачна-выбарнай прафсаюзнай канферэнцыі студэнтаў

НОВЫМ ПАТРАБАВАННЯМ—КАЛЕКТЫЎНЫЯ НАМАГАННІ

Са справаздачнага даклада прафкома студэнтаў

ШЛЯХІ перабудовы, развіцця вышэйшай школы ў святле рашэнняў XXVII з'езда КПСС, падкрэсліла старшыня прафкома студэнтаў **Н. Колтышава**, вызначаны праектам ЦК КПСС «Асноўныя напрамкі перабудовы вышэйшай і сярэдняй адукацыі ў краіне». Асноўны змест перабудовы складае самая цесная інтэграцыя адукацыі, вытворчасці і навукі, пераход да новых прынцыпаў іх узаемадзеяння. Адказныя задачы стаяць перад ВНУ ў сувязі з гэтым па камуністычнаму выхаванню моладзі, павышэнню якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, фарміраванню ў іх марксісцка-ленінскага светапогляду, высокіх маральных якасцей. Вялікая роля ў гэтым адведзена студэнцкім прафсаюзным арганізацыям.

Прафком студэнтаў ГДУ ў справаздачны перыядзе накіроўваў факультэцкія прафарганізацыі на павышэнне вучэбнай дысцыпліны, глыбокае авалоданне ведамі, выхаванне адказнасці за вынікі іх вучэбнай і навукова-даследчай працы. Аднак паспяховасць студэнтаў застаецца пакуль што на нізкім узроўні. У дакладзе прыводзіліся лічбы, якія адлюстроўваюць нізкі працэнт агульнай паспяховасці. Усё гэта, зазначыла Н. Колтышава, недапрацоўка ў рабоце вучэбна-выхаваўчых камісій прафбюро, актыву студэнцкіх груп. Яшчэ не ў дастатковай меры выкарыстоўваюцца Саветы выдатнікаў для павышэння якасці вучэбна-выхаваўчай работы, для прафарыентацыі ў школах, ПТВ горада і вобласці. Вопыт іх дзейнасці, неабходная ім дапамога павінны знаходзіцца ў полі зроку грамадскіх студэнцкіх арганізацый.

У дакладзе падкрэслівалася думка аб тым, што якасць паспяховасці ў многім залежыць ад пярвічных прафсаюзных арганізацый груп. Вопыт паказвае, што найбольшых поспехаў дабіваюцца тыя факультэты, дзе выкарыстоўваюцца ў комплексе ўсе формы вучэбна-выхаваўчай работы.

Важнейшая роля ў рабоце па павышэнню якасці ведаў, выпрацоўцы ў студэнтаў свядомых і творчых адносін да вучобы адводзілася арганізацыі спаборніцтва па дастойнай сустрэчы XXVII з'езда КПСС і штогадовага агляду-конкурсу вучэбных груп. Як станоўчы факт адзначалася тое, што акадэмічныя групы ГДУ прызнаваліся лепшымі не толькі ў вобласці, але і рэспубліцы. Але, на жаль, вопыт іх работы, дэталёвы аналіз прычын іх поспеху яшчэ не знайшлі глыбокага адлюстравання ў практычнай дзейнасці прафсаюзных арганізацый факультэтаў.

У дакладзе ставілася задача перад ВВК факультэтаў узяць пад асобы кантроль наведванне заняткаў студэнтамі, бо толькі за 1985—86 навучальны год імі было прапушчана 80270 вучэбных гадзін без уважлівых прычын. 6 чалавек адлічаны з універсітэта за сістэматычныя пропускі заняткаў.

У НАШЫ дні, падкрэслівалася ў справаздачным дакладзе, творчы патэнцыял спецыяліста вызначаецца перш за ўсё тым, як ён умее творча прымяняць набытыя веды. Гэтаму садзейнічае навукова-даследчая работа. Пэўныя поспехі ў ёй ёсць, аднак яшчэ больш існуе праблем і недапрацовак.

У матэрыялах XXVII з'езда КПСС, прамовах і выступленнях Генеральнага сакратара ЦК КПСС М. С. Гарбачова адзначалася неабходнасць узмацнення ролі грамадскіх арганізацый у рашэнні ўсіх пытанняў сацыяльна-эканамічнага развіцця, ідэйна-выхаваўчай работы, працы, быту і адпачынку працоўных мас. Студэнцкая прафсаюзная арганізацыя ГДУ, зазначыла Н. Колтышава, бачыць сваю першачарговую задачу ў далейшым удасканальванні стылю і метадаў работы па камуністычнаму выхаванню моладзі. У гэтым важная роля належыць грамадска-палітычнай практыцы, рабоце факультэта грамадскіх прафесій, народных універсітэтаў, агітпаходам па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы, дзейнасці студэнцкіх атрадаў у трэцім працоўным семестры. Адзначалася, што ва універсітэце накоплены пэўны вопыт па ідэйна-палітычнаму, працоўнаму і маральнаму выхаванню. І неабходна выкарыстоўваць усё тое каштоўнае, што адпавядае канкрэтным патрабаванням, традыцыям, духу нашага часу. Як адзначалася на Усесаюзнай нарадзе загадчыкаў кафедр грамадскіх навук, «вышэйшая школа заклікана выхоўваць будучых спецыялістаў у духу калектывізму, таварыскасці, рашуча выкараняць любыя праяўленні ў студэнцкім асяроддзі індывідуалізму, кар'ерызму, раўнадушша. Неабходна настойліва і эфектыўна фарміраваць здаровыя эстэтычныя густы савецкай моладзі».

У дакладзе прагучала заклапочанасць аб тым, што некаторая частка студэнцкай моладзі універсітэта праяўляе спажывецкія адносіны да жыцця. А факты п'янства, амаральных учынкаў сярод студэнтаў сталі магчымымі ў выніку бяздзейнасці некаторых пярвічных прафарганізацый, беспрынцыповай ацэнкі ўсяго негатыўнага. Было выказана пажаданне, каб агульнауніверсітэцкае таварыства барацьбы за цвярозасць перайшло ад лекцыйнай прапаганды да канкрэтнай работы. Настаў час стварыць ва універсітэце клуб цвярозасці, членамі якога б сталі выкладчыкі і студэнты, а сам клуб — цэнтрам антыалкагольных абрадаў і традыцый.

ПРАФКОМАМ студэнтаў універсітэта, прафбюро факультэтаў нямала зроблена за справаздачны перыяд па арганізацыі актыўнага адпачынку моладзі, развіццю прафесіянальных і эстэтычных інтарэсаў. Актыўна працуе клуб мастацкай самадзейнасці «Маладосць». Ён знаходзіцца на верным шляху ў вырашэнні пытанняў разумнай арганізацыі вольнага часу студэнтаў. Створаны мастацкія калектывы, у якія ахвотна ідзе студэнцкая моладзь. Але хвалюе тое, хто з году ў год не забяспечваецца стабільная работа такіх калектываў як духавы аркестр, аркестр народных інструментаў, хор. Ставіцца задача якаснага паляпшэння агульнауніверсітэцкіх аглядаў-конкурсаў мастацкай самадзейнасці «Ану, першакурснік!».

За апошні час, як адзначалася ў дакладзе, палепшыліся справы ў студэнцкіх інтэрнатах. Менш стала парушэнняў правіл пражывання ў іх, лепш арганізавана і прадумана вядзецца палітыка-выхаваўчая работа ў інтэрнатах. Гэта вечары інтэрнацыянальнай дружбы (інтэрнат № 2), вечары адпачынку ў афармленай самімі жыхарамі актавай зале (інтэрнат № 4). Немалаважную ролю адыграла і тое, што яны былі аб'яўлены студэнтамі «Інтэрнатамі здаровага быту і цвярозага ладу жыцця». На сённяшні дзень пастаўла задача далейшага развіцця самакіравання ў інтэрнатах, каб іх жыхары не былі пасіўнымі сузіральнікамі, а самі актыўна вырашалі неадкладныя праблемы адпачынку студэнтаў, чотка асэнсоўвалі свае правы і абавязкі. Пытанні арганізацыі дзяжурства ў інтэрнатах, захаванне прапускнога і пашпартнага рэжыму, своечасовай уплаты за інтэрнат, захаванне маёмасці — пад сілу вырашаць органам студэнцкага самакіравання. Іх работа ў цесным кантакце з прафкомам студэнтаў і камітэтам камсамола, несумненна, дасць свае вынікі.

У СПРАВАЗДАЧНЫМ дакладзе было закранута пытанне арганізацыі агляду-конкурсу на лепшы пакой, паверх, інтэрнат. Выказваліся крытычныя заўвагі ў адрас жыллёва-бытавой камісіі прафкома і аднатыпных камісій прафкома і аднатыпных камісій факультэцкіх бюро, якія слаба ўплывалі на арганізацыю гэтага конкурсу. Ёсць яшчэ нямала прэтэнзій да эстэтычнага афармлення пакояў.

Прагучала крытыка і ў адрас камісіі па кантролю за работай прадпрыемстваў грамадскага харчавання. Вядома, што ад якасці і рэгулярнасці харчавання студэнтаў залежыць іх здароўе. Ва універсітэце ж справы ў гэтым напрамку вельмі дрэнныя. Да сённяшняга дня не працуюць буфеты ў інтэрнаце № 2, першым і другім вучэбных карпусах. У трэсце сталовых, рэстаранаў і кафэ тлумачаць гэта недахопам кадраў: буфетчыц і пасудамыек. Для паляпшэння становішча трэба хаця б арганізаваць на перапынках «сталы самаразліку», каб студэнт мог хутка перакусіць. І тут неабходна большую разваротлівасць праявіць старшыням прафбюро.

За справаздачны перыяд актывізавала сваю дзейнасць камісія прафкома па спартыўна-масавай і фізкультурна-аздараўленчай рабоце. Выконваючы пастанову ЦК КПСС «Аб паляпшэнні выкарыстання клубных устаноў і спартыўных збудаванняў», абсталявана зала агульнафізічнай падрыхтоўкі ў інтэрнаце № 4, сцежка «Здароўе» з прасцейшымі збудаваннямі для фізічных практыкаванняў у студэнцкім парку, пляцоўка з гімнастычнымі снарадамі на стадыёне каля інтэрната № 1. Усё гэта зроблена дзякуючы актыўнаму садзейнічанню спартыўнага клуба універсітэта. Створаны таксама і паспяхова працуюць шахматна-шашачны клуб, клубы аматараў бегу, турыстаў. Першачарговая задача прафкома — арганізацыя работы спартыўных секцый па месцу жыхарства, правядзенне масавых фізкультурных мерапрыемстваў з удзелам студэнтаў і выкладчыкаў. Каб вырашыць гэтыя пытанні, неабходна дапамога выкладчыкаў кафедры фізічнага выхавання.

УСЕ дасягнутыя поспехі, вырашэнне новых, пастаўленых перад прафсаюзнай студэнцкай арганізацыяй задач, накіраваны на дастойную сустрэчу XVIII з'езда прафсаюзаў краіны.

ДУМКІ, ПРАПАНОВЫ, ЗАЎВАГІ

Выступаўшыя ў спрэчках дапоўнілі справаздачны даклад, выказалі свае думкі, прапановы па рашэнню тых праблем, над якімі ў далейшым будзе працаваць прафком студэнтаў, уся прафсаюзная арганізацыя універсітэта.

Чацвёртакурснік геалагічнага факультэта, член прафкома ГДУ **Віктар Дзядкоў** гаварыў у сваім выступленні аб тым, што перабудова вышэйшай школы патрабуе паляпшэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй. Удзельнічаць у гэтай важнай справе — задача кожнага студэнта, які павінен «хварэць» за вынікі сваёй працы, усведамляць сваю адказнасць перад грамадствам. Ён закрануў таксама пытанне аб удасканальванні сістэмы студэнцкага самакіравання. Настаў час, каб кожны студэнт стаў гаспадаром у групе, на факультэце, перажываў душой за агульную справу, а не проста адседжваў заняткі і чакаў указанняў ад выкладчыка, дэканата, што рабіць. Прафкому студэнтаў трэба больш патрабавальна падыходзіць да кожнага актывіста, строга кантраляваць выкананне даручанай яму работы.

Парадак у інтэрнаце залежыць у першую чаргу ад яго жыхароў. Нельга не пагадзіцца з гэтай думкай, выказанай на канферэнцыі студэнткай 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта, членам студсавета інтэрната № 1 **Аленай Лапаценка**. Калі ў студэнцкім доме кожны будзе захоўваць існуючыя правілы пражывання, парадак усюды будзе забяспечаны. Аднак не ўсе адносяцца з належнай адказнасцю да дзяжурстваў на паверхах, зрываюць іх і як вынік гэтага — незадавальняючы стан кубавых, калідораў і інш. Разам з тым у выступленні Алены гучала крытыка і ў адрас гаспадарчых работнікаў універсітэта, якія не заўсёды прыслухоўваюцца да патрэб студэнтаў. У адной з кубавых другога паверха да гэтага часу стаіць старая кухонная пліта, нягледзячы на неадназовыя просьбы жыхароў замяніць яе ці адрамантаваць. Няма пакуль што і даўно абяцаных тэлевізара ў холах.

За пяць студэнцкіх гадоў акадэмічная група можа стаць сапраўдным згуртаваным калектывам, якому пад сілу вырашэнне любых задач. Аб гэтым было выступленне прафорга групы Г-51 гісторыка-філалагічнага факультэта **Ніны Рудзяковай**.

Прарэктар па вучэбнай рабоце **Л. А. Шамяткоў** гаварыў аб комплексе мер, якія прымяняюцца ў ГДУ па перабудове вучэбнага працэсу. Скарацілася колькасць вучэбных гадзін у тыдзень да 30 на малодшых курсах і 24 — старэйшых, большая ўвага ўдзяляецца цяпер самастойнай рабоце студэнтаў пад кіраўніцтвам выкладчыкаў.

Аб упарадкаванні размеркавання матэрыяльнай дапамогі сярод студэнтаў, пуцёвак у санаторый-прафілакторый універсітэта гаварыла з трыбуны справаздачнай прафсаюзнай канферэнцыі чацвёртакурсніца матфака, старшыня прафбюро факультэта **Алена Лебедзева**. Спынілася яна і на пытанні ўступлення студэнтаў у таварыства барацьбы за цвярозасць. Папшырыць яго рады дзякуючы толькі растлумачальнай рабоце прафоргаў — немагчыма. На матэматычным факультэце ўсяго 14% ад агульнай колькасці студэнтаў з'яўляюцца членамі гэтага таварыства. Гэта — актывісты камсамольскай і прафсаюзнай работы, астатнія ж не «гараць» асаблівым жаданнем стаць яго членамі. Таму неабходна вялікая работа савета таварыства барацьбы за цвярозасць: наладжванне праглядаў навукова-папулярных фільмаў, сустрэч з медыкамі, юрыстамі.

Ад імя першакурснікаў універсітэта выступіла студэнтка эканамічнага факультэта **Іна Бейзерава**. Яна расказала аб тым значным укладзе, які ўнеслі першакурснікі ў складзе студэнцкіх асенніх уборачных атрадаў у выкананне Харчовай праграмы. Прагучала ў яе выступленні і просьба, звернутая да камсамольскай і прафсаюзнай арганізацый універсітэта, куратараў. Учарашнім школьнікам нялёгка прайсці адаптацыю ў ВНУ, хутка прывыкнуць да самастойнасці і індывідуальных заняткаў. Таму тут дарэчы дапамога старэйшых таварышаў.

Чацвёртакурсніца матфака, член прафкома **Алена Гаўрылавец** спынілася на пытанні работы кропак грамадскага харчавання. Каб у рабоце буфетаў універсітэта не было адмоўных момантаў, зазначыла яна, больш рашуча трэба дзейнічаць самім студэнтам, камісіі па кантролю за работай грамадскага харчавання. Неабходна наладжваць кантакты з народнымі кантралёрамі універсітэта, падключаць да праверак «Камсамольскі пражэктар», камітэт камсамола.

У плане маральнага выхавання студэнцтва, арганізацыі разумнага адпачынку юнакоў і дзяўчат за справаздачны перыяд зроблена нямала. Аб гэтым гаварыў сакратар камітэта ЛКСМБ **А. Дзямідзенка**.

Чацвёртакурсніца гістфіла **Святлана Гайдамака** засяродзіла ўвагу дэлегатаў канферэнцыі на нявырашаных яшчэ пытаннях. Прафсаюзнаму камітэту і клубу мастацкай самадзейнасці трэба больш клапаціцца аб павышэнні ідэйна-мастацкага ўзроўню студэнцкіх калектываў і стану выхаваўчай работы ў іх, паляпшаць работу з прафактывам, вучыць яго працаваць, а не толькі патрабаваць ад яго.

Выступленні студэнткі 4-га курса матфака, члена студсавета інтэрната № 2 **Галіны Рашацько** і чацвёртакурсніка геафака **Анатоля Пачыцкага** закранулі пытанні далейшага ўдасканалення палітыка-выхаваўчай работы ў інтэрнатах, паляпшэння іх санітарнага стану.

Аднымі размовамі аб самакіраванні нічога не вырашыш. Трэба, зазначыў прарэктар па АГР **У. А. Шаўчэнка**, ад слоў пераходзіць да справы. Студэнты павінны вучыцца кіраваць, прымаць удзел у вырашэнні такіх пытанняў, як рамонт і афармленне інтэр'ераў сталовай, буфетаў, а не толькі ўказваць на недахопы.

Иван ХАРЛАМОВ.

ОСЕНЬ

Опечалясь криком
журавлиным,
Лето
За околицу ушло,
Где, зардевшись
Отсветом рябинным,
Тает,
Закружась листвой,
Тепло...
Где туманы
Призраком белесым
По утрам
Клубятся за селом,
Где плывут,
Насупясь,
Из-за леса
Тучи,
Моросящие дождем.
Где, собрав
Богатый дар
Колосьев,
Щедрость расточая,
Как всегда,
Осень хлебосольная
Приносит
Радость урожая
И труда.

АДУКАЦЫЯ ЗА РУБЯЖОМ

УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ Л. ЭТВЕША

У пачатку бягучага навучальнага года загадчык кафедры матэматычнага аналізу І. М. Бруй праходзіў павышэнне кваліфікацыі ў Венгерскай Народнай Рэспубліцы. Тут ён выступаў з лекцыямі, абменьваўся вопытам работы.

Прапануем увазе чытачоў першую карэспандэнцыю І. М. Бруя аб агульнаадукацыйнай і вышэйшай школе ў ВНР.

Універсітэт імя Лараіда Этвеша быў заснаваны ў 1635 годзе. Летась ён адзначыў сваё 350-годдзе. Комплексы будынкаў універсітэта размешчаны ў чатырох месцах Будапешта. Таму адміністрацыйна ён падзелены на 4 факультэты: юрыдычны, гісторыка-філалагічны, прыродазнаўчых навук, педагагічны (рыхтуе настаўнікаў асноўнай васьмігадовай школы).

Для азнаямлення прыводзім структуру універсітэта.

Сярод выкладчыкаў універсітэта 42 сапраўдныя члены Венгерскай Акадэміі навук, 136 дактароў навук і 324 кандыдаты навук. Студэнцкае папаўненне для універсітэта рыхтуюць тры базавыя асноўныя 8-гадовыя школы і 4-гадовыя гімназіі: 1. Імя Андрэ Шагвары (адпаведна 63 настаўнікі і 683 вучні); 2. Імя Міклаша Радноці (96 і 1046); 3. Імя Янаша Апацаі-Чэрэ (58 і 562). Папаўненне дае таксама адладжаная сістэма алімпіяд.

Я быў прыкамандзіраваны к дэпартаменту аналізу Матэматычнага інстытута названага вышэй універсітэта. Варта мець на ўвазе, што ў гэтым універсітэце два Матэматычныя інстытуты. Навукова-даследчы Матэматычны інстытут узначальвае сапраўдны член Венгерскай Акадэміі навук Андрэш Хайнал. Я працаваў разам з ім. Матэматычны інстытут, як аб'яднанне матэматычных кафедр універсітэта ўзначальвае сапраўдны член ВАН Акаш Часар. Мне давялося пагутарыць з ім.

Пасля трох гадоў вучобы ва універсітэце студэнты, па словах прафесара Ферэнца Шыпа, загадчыка кафедры лічбавага аналізу, атрымліваюць вышэйшую адукацыю. За гэтым ідзе адбор для навучання на 4 і 5 курсах з мэтай набыцця універсітэцкай адукацыі. У маёй прысутнасці спецкурс чытаўся ўсяго толькі для пяці старшакурснікаў.

Факультэт	Студэнтаў формы навучання		Кафедр і лабараторый	Выкладчыкаў і даследчыкаў
	дзённай	вячэрняй і завочнай		
1	974	486	21	140
2	1922	1537	66	581
3	1785	353	57	528
4	910	—	11	98

На сельгасработы адпраўляюць студэнтаў 1—3 курсаў. Старшакурснікі не прыцягваюцца да іх. Размер стыпендыі цесна ўвязаны з паспяховасцю. Вучэбная дысцыпліна падтрымліваецца матэрыяльнымі фактарамі. Напрыклад, за нездадзеную ў тэрмін кантрольную работу студэнт штрафуецца ў памеры 50 форынтаў (каля 3 руб.).

У суботу і ў нядзелю асноўныя школы гімназіі і універсітэты не працуюць.

І. БРУЙ,
загадчык кафедры матаналізу, дацэнт.

Беларуская музычная восень

АРТЫСТ ЭСТРАДЫ І КІНО

XIII Усесаюзны фестываль мастацтваў «Беларуская музычная восень» па-сапраўднаму захапіў тысячы гамяльчан. Яны з вялікай цікавасцю прыходзяць у гэтыя дні на канцэрты, якія ідуць на сцэнах многіх Палацаў культуры, навучальных устаноў.

Для калектыву нашага універсітэта памятнай стане сустрэча з артыстам эстрады і кіно, дыпламантам Усерасійскага конкурсу ленінградцам Аляксандрам Міхайлавым. Яму ўласціва ярка выражаная індывідуальнасць, яго рэпертуар шырокі і разнастайны, разлічаны на густы розных катэгорый слухачоў.

У праграме артыста творы Аляксандра Блока, Анны Ахматавай, Сяргея Ясеніна, Барыса Пастэрнака, Андрэя Вазнясенскага, Яўгена Еўтушэнкі, вершы і песні Роберта Бернса, Булата Акуджавы. Музычнае суправаджэнне — Наталлі Дзянісавай.

Канцэрт Аляксандра Міхайлава адбудзецца 26 лістапада ў актавай зале ГДУ. Пачатак — у 14.00. Білеты распаўсюджваюцца праз прафкам студэнтаў.

ТВОРЫ ВЯЛІКАГА СЫНА РАСІІ

Споўнілася 275 гадоў з дня нараджэння грамадзяніна, вучонага, паэта М. В. Ламаносава. У бібліятэку ГДУ паступіла новая кніга «Выбраная проза», у якую ўвайшлі творы М. В. Ламаносава.

Лёсы чалавечы і народны неразрыўныя пад пяром Ламаносава, таксама як і ў яго душы. Са старонак яго твораў, ці то пісьмы, ці дзелавыя запісы, гістарычныя сачыненні, паўстае чароўны, поўны драматызму вобраз аднаго з лепшых сыноў Расіі.

Нас радуе і прыцягвае высакароднасць яго натуры, здольнасць узняцца над мітуснёй, здзіўляе працалюбства і настойлівасць, з якімі ён прыступае да сваіх шматлікіх задумак, здзяйсненняў і не адступае ад задуманага, нягледзячы ні на якія перашкоды.

Цікава сачыць за імклівым палётам яго здзіўляючага розуму, заўсёды ахопленага грандыёзнымі ідэямі, накіраванымі на карысць Айчыны. Не менш цікава назіраць за рухамі яго адкрытай, паэтычнай душы. Чытаць Ламаносава — вялікая асалода. Яго проза — гэта споведзь, праўдзівая, без утойвання. Гэта таксама гарачая, праўдзівая прапаведзь. Слова і справа Ламаносава не пакідаюць раўнадушным, узвышаюць розум, аблагароджваюць душу, даюць новыя імпульсы нашым асабістым ідэйным і маральным пошукам. Чытаючы Ламаносава, больш глыбока разумееш і іншых вялікіх рускіх людзей, адчуваеш духоўную еднасць передавых розумаў.

Кніга выбранай прозы М. В. Ламаносава — яркі, дакументальны расказ-споведзь Ламаносава аб тым, як ён аддаў усяго сябе роднаму народу.

М. ГАПЕЕВА,
загадчыца аддзела бібліятэкі.

ДЛЯ ФІЗІЧНАГА ЎДАСКАНАЛЕННЯ

Усё больш трывала ў жыццё студэнтаў уваходзяць фізкультура і спорт, якія з'яўляюцца важным сродкам ва ўсебаковым развіцці і выхаванні моладзі. Гэтаму пытанню надаецца вялікае значэнне і ў дакументах па перабудове вышэйшай школы. Пра некаторыя новаўвядзенні карэспандэнт нашай газеты папрасіў расказаць загадчыка кафедры фізічнага выхавання дацэнта В. А. Каляду.

— Якія новыя дырэктыўныя дакументы па фізічнаму выхаванню студэнтаў з'явіліся ў гэтым годзе?

— Па-першае, мы атрымалі інструктыўнае пісьмо Мінвуза СССР «Аб увядзенні новых кантрольных практыкаванняў і нарматываў для ацэнкі фізічнай падрыхтаванасці студэнтаў ВНУ». У ім прадугледжана ўключэнне новых кантрольных практыкаванняў і нарматываў з 1 верасня бягучага года ў вучэбную праграму па фізічнаму выхаванню. Па-другое, паступіў загад Мінвуза СССР ад 16 верасня 1986 г., у якім прадугледжваецца ацэнка фізічнага стану ўсіх студэнтаў у час вучобы ў ВНУ.

— Якія гэта практыкаванні і нарматывы фізічнай падрыхтаванасці і што ўяўляе сабой ацэнка фізічнага стану?

— У змест кантрольных практыкаванняў і нарматываў фізічнай падрыхтаванасці ўваходзяць: у мужчын — бег на 100 м, падцягванне на перакладзіне, скачкі ў даўжыню з месца, бег на 3000 м; у жанчын — без на 100 м, падыманне тулава, скачкі ў даўжыню з месца, бег на 2000 м. Гэтыя практыкаванні выконваюцца на працягу першага месяца ў першым семестры і паўторна — у канцы кожнага навучальнага года да пачатку веснавой экзаменацыйнай сесіі.

Акрамя названых прадугледжаны і іншыя практыкаванні і нарматывы, заснаваныя на комплексе ГПА — скачкі ў даўжыню з разбегу (або ў вышыню), кіданне гранаты, бег на лыжах, плаванне, турпаход. Упершыню ўведзена дыферэнцыраваная адзнака фізічнай падрыхтаванасці па ўсіх пакасчыках, якая ўплывае на паспяховасць студэнта па фізічнаму выхаванню.

Акрамя таго, загадам Мінвуза ўведзена ацэнка фізічнага стану ўсяго кантынгенту студэнтаў, якая дазваляе выявіць узровень асобных бакоў фізічнага развіцця і падрыхтаванасці студэнтаў і актывізаваць іх імкненне да фізічнага ўдасканалення.

— Віктар Антонавіч, раслумачце, калі ласка, з якіх паказчыкаў яна складаецца?

— З пяці паказчыкаў. Тры з іх — бег на 100 м, скачок у даўжыню з месца і падыманне тулава (або падцягванне ў мужчын) — гэта вынікі праведзенай вышэй кантрольнай праверкі. Два астатнія паказчыкі вызначаюцца велічынямі вага-ростава паказчыка і функцыянальнай пробы, якія разлічаны на ўзроставы кантынгент 17—30 гадоў.

Вага-ростава паказчык складаецца з вагі студэнта, якая дзеліцца на рост у сантыметрах. Ацэньваецца колькасць атрыманых грамаў вагі, якая прыходзіцца на 1 см росту.

Функцыянальная проба — гэта велічыня перавышэння частаты пульса пасля 20 прысяданняў параўнальна з зыходнай (у працэнтах). Напрыклад, зыходная частата пульса 60 уд/мін., пасля прысяданняў — 72 уд/мін. Перавышэнне: — 20%. Адзнака — «выдатна».

— Як будзе фіксіравацца адзнака фізічнага стану?

— Упершыню ў заліковую кніжку студэнта будзе ўклеены ўкладыш, куды заносіцца адзнака фізічнага стану. Ацэнка пяцібальная: «выдатна» — 5, «добра» — 4, «здавальняюча» — 3, «дрэнна» — 2, «вельмі дрэнна» — 1.

ПРАВЕРКА МАЙСТЭРСТВА

З горада на Няве — Ленінграда вярнуліся фехтавальшчыкі нашага універсітэта (трэнер — В. В. Лісоўскі). Яны прымалі ўдзел у традыцыйным турніры мушкецёраў-чыгуначнікаў. Сёлета ён быў юбілейным — дзесятым па ліку і як усе папярэднія выклікаў вялікую цікавасць аматараў гэтага віду спорту.

На баявыя дарожкі, акрамя гаспадароў — студэнтаў Ленінградскага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту, выйшлі члены зборных каманд Маскоўскага інстытута інжынераў транспарту, Азербайджанскага і Львоўскага ДСТ «Лакаматыў», мацнейшыя фехтавальшчыкі ВНУ г. Ленінграда, гамяльчане. Сярод удзельнікаў спаборніцтваў было каля 20 майстроў спорту СССР.

Большасць баёў па ўсіх відах зброі праходзіла ў захапляючай барацьбе. Для гамяльчан гэты турнір з'явіўся добрай школай павышэння майстэрства. Сярод іх найбольш вызначыўся майстар спорту СССР студэнт эканамічнага факультэта Генадзь Пырко, які ў фехтаванні на шпагах заняў другое месца. Добра зарэкамендаваў сябе і трэцякурснік факультэта фізвыхавання Аляксандр Стасенка. Ён упэўнена наблізіўся да выканання запаветнага майстарскага нарматыву.

У камандным заліку сярод нашых фехтавальшчыкаў лепшы вынік у жанчын-рапірыстак. У турнірнай табліцы яны занялі чацвёрты радок. Слабей выступілі мужчыны: шпажысты дасталося пятае месца, шаблістам — шостае.

Б. ВАЛОДЗІН.

МОЖНА ЗАКАЗАЦЬ ФІЛЬМЫ

«Чароўны востраў», 3 ч., чорна-белы. Аб Маскоўскім тэатры жэста і мімікі.

«Твой тэатр», каляровы (аб Маскоўскім маладзёжным тэатры-студыі на Краснай прэсні).

«Кіно расказвае аб сабе», 7 ч., чорна-белы (аб гісторыі зараджэння, развіцці і дасягненнях савецкай кінематаграфіі).

«Нараджэнне савецкага кіно», 7 ч., ч/б **«Каля вытокаў савецкага кіно»**, 7 ч., ч/б (аб першых савецкіх кінакцёрах).

«Масфільму — 60», 3 ч., каляровы. Кінапанарама творчасці калектывау кінастудыі.

«У нас на «Масфільме», 3 ч., каляровы.

«Самае масавае з мастацтваў», 2 ч., каляровы. (З гісторыі савецкага кіно).

«Сцэна, экран, мастак», 2 ч., каляровы.

За даведкамі звяртацца ў лабараторыю тэхнічных сродкаў навучання (корпус № 1, п. 4—6).

ВАШ АДПАЧЫНАК

Сёння: Вечар адпачынку. Дыскатэка. Актавая зала. Пачатак у 19.30.

Сёння і заўтра: Вечары адпачынку ў інтэрнаце № 4. Пачатак у 20 гадзін.

Заўтра: Вечар адпачынку. Танцавальная праграма. Актавая зала. Пачатак у 18.30.

На наступным тыдні:

26-га: Культпаход у аблдрамтэатр на спектакль па п'есе А. Дударава «Вечар». Пачатак у 19.30.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектыў АГЧ выказваюць глыбокае спачуванне ст. інжынеру па ахове працы ГАМАЛЕЕВУ Міхаілу Сцяпанавічу з выпадку напаткаўшага яго гора — смерці МАЦІ.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 57-16-52.

АЗ 13513

Заказ 819